

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antonii Mvsae Brasavoli Medici Ferrariensis Examen
omnium Trochiscorum Vnguentorum, Ceratorum,
Emplastrorum, Cataplasmatumque, & Collyriorum**

Brasavola, Antonio Musa

Venetiis, MDLI

Sieph Album I

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70720)

quem ex corde orauī, ut & patrem patriæ Ducem nostrum Illustrissimum, et patriam ipsam pie, benigne, et dextero oculo respiceret, mentemque meam ita dirigeret, ut illa proponerem, quæ & in honorem eius essent, & gratiam, & uniuersis populis utilitatem afferrent.

Epithome ordinis reddendi iuris

Septem (nec minus) eligantur aduenæ iurisperiti, quibus stipendium exhibeatur ex tota Illustrissimi Ducis ditio-
ne, unicuique uero pro stipendio terceti præbeatur scuti
Hi sint per triennium solum iudices

Singulis quinq; mēsis unus sit antesignanus uel prior uel quocunq; alio nomine uocetur, qui sententias ferat, ex aliorum tamen consensu

In officij calce ipsorum quisq; syndicetur,

SENEX. Mihi non displicet hic iuris dicendi modus quem scriptis tradidisti, at suppetet adhuc tempus breuissime omnia Sieph genera cum paucissima sint explicare. BRAS. A primo incipito nam (ut arbitror) breui illa explicabimus, & forte citius quam Illustrissimum Ducem alloqui potuerim. SE. Inuisti ne tuos omnes ægrotos. BRAS. Inuisti, nam paucissimi sunt qui in præsentiarum Ferrariæ ægrotent.

SENEX.

I

Primum Sieph genus illud est quod Sieph albū uocatur.

BRAS. Scito uocabulum hoc Sieph arabicum esse, & idem significare quod collyrium, collyria uero medicamenta ad oculos spectant, uerum à quo authore accipis istud uocatum album collyrium? SE. A Rasi in tertio ad Almāforē libro, ubi de Ophthalmia sermonē habet.

BRAS. In pharmacopolijs duplex seruatur album collyrium

collyrium

BRASAVOLI

collyrium, alterum cum opio, alterum sine opio. SE.
Et ego utrunque paro ad usus que seruo, at Rasis ita nos
conficere docet.

Recipe cerussæ lotæ drach. X.

Sarcocollæ crassæ drach. III.

Tragacanthi drach. I.

Opij drach. semis

Misce, & conficiantur in formam lenti similem. BRA.

Aliqui in parui piri formam componunt, at quo liquo=
re eiuscemodi simplicia simul misces? SE. Aqua rosa=
cea, nam ita fieri oportere intentio ad ophthalmiã osten=
dit. BRAS. Cum sine opio paras immutas ne simpli=
cia enarrata? SE. Neq; simplicia neq; illorum pondus
muto. BRAS. Nonnulli ex albumine oui conficiunt,
& rosaceæ modico, uerum utrunq; conuenit, & simul,
& seorsum acceptum, at compositio quam adduxisti à
Mesue refertur in capite de Ophthalmia, et illa est quã
uocat Sieph album filij Zachariæ ad ophthalmiam con=
ferens & oculorum dolores, in uno tantum simplici ab
hoc differt. SE. Vt hoc facilius percipiam, compositi=
tionẽ (ni pigeat) referto. BRA. Hæc est quæ sequitur.

Recipe cerussæ ablutæ drach. IIII.

Sarcocollæ grossæ drach. III.

Amyli drach. II.

Tragacanthi drach. I.

Opij drach. semis

Misce, & fiant trochisci parui. SE. Ego duas inspicio
differētias alteram in cerussæ pōdere, alterã in amylo,
quod à Rasi in sua compositione positum nō est. BRAS.
Ita esse constat, uerum scire oportet in huius collyrij
confectione,

confectione multum esse diuersos pharmacopolas, nam aliqui ita conficiunt, ut Rasim conficere adduxisti, alij ut Mesue refert secundum Zachariam, immo ut illis placet opium addunt, & non addunt, & cum opio faciunt, ac sine opio, nonnulli ex aqua rosacea conficiunt, alij ex oui albumine, alij ex utroq; quidam Gummi arabicum adijciunt, ita conficientes.

Recipe cerussæ lotæ drach. X.

Gummi arabici	}	Singulorum drach. VI.
Amyli		
Sarcocollæ drach. X.		

Tragacanthi albi drach. III.

Misce, & cum aqua rosacea conficiantur. SE. Hæc sunt absq; opio collyria. BRAS. Nota uero collyria ex opio nõ conficere ex hac compositione addito opio, sed sequenti modo parare.

Recipe gummi arabici	}	Singulorum drach. IIII.
Tragacanthi		
Amyli		

Cerussæ lotæ drach. VI.
Opij drach. I.

Confice cum albumine oui. SE. Magnæ sunt in hoc Sieph diuersitates. BRAS. Nondum diuersitatum finem attigisti, nam aliqui faciunt unum album collyrium ex his quæ in capite de Ophthalmia à Mesue referuntur, alij aliud, nonnulli etenim sunt, qui collyrium album efficiunt à Mesue relatum sub filij Zesar sententia, & hoc est quod superius retulimus, alij uero ita conficiunt.

Recipe sarcocollæ nutritæ in lacte asinæ drach. semis
Amyli drach. IIII.

Tragacanthi

Tragacanthi drach. III.

Opij drach. I.

Olibani drach. I. semis

Cerussæ ablutæ drach. VI.

Misce, & conficiantur cum aqua pluuiali SE. Cur potius cum aqua pluuiali, quam cum alia? BRAS. Quia pluuialis aqua repercutiendi uim habet, quod in initio ophthalmiæ fieri conuenit, ac debet, ne multa materia ad oculos fluat, sed illa potius quæ iam adest ad alias partes repellatur, nam in nullo loco deterius esse potest quàm in oculo. alij collyrium aliud seruât uocatū album, quod Mesue ad Aboalim refert, et dicit ophthalmiæ cōferre, in principio, & augmento. SE. Quod nam est BSAS. Hoc quod refero

Recipe cerussæ drach. X.

Gummi arabici

Amyli

Sarcocollæ nutritæ in lactæ asinæ aut mulieris. 3. X.

Tragacanthi drach. III.

Opij drach. I. semis

Misce, & cum aqua conficito. SE. Non uideo in his collyrijs magnam esse differentiam. BRAS. Magna prorsus non est, sed aliqua tamen. SE. Sunt ne alij qui & alio modo à prædictis euariant? BRAS. Immo adsunt, nam nonnulli collyrium illud seruant quod Mesue refert sub Alexandri compositione. SE. Hæc Alexandri compositionem ignoro, nisi illam referas. BRAS. Hæc sunt Mesue uerba. Sieph albū descriptione Alexandri expertum ad ophthalmiam calidam cum nimio dolore, & est mirabile

Recipe

Recipe climiæ, prius tamē lotæ, deinde adustæ & extin-
ctæ in lacte mulieris drach. X.

Cerussæ lotæ drach. VIII.

Scoriæ ferri drach. IIII.

Opij drach. II.

Tragacanthi

Gummi arabici

} Singulorum drach. IIII.

Misce, & cum aqua pluuiali conficito. SE. Collyrium
hoc est ne cæteris uehementius? BRAS. Multis uehe-
mentius est, sed nota non esse exquisite album, licet ad al-
bedinem quandam inclinare uideatur. SE. Iam dubita-
tioni occurristi, quã propositurus eram, petere etenim
uolebam, cum climiam recipiat, ferri scoriam, & gum-
mi arabicum, quomodo album esse possit, at dixisti ad
aliquam tendere albedinem, ueruntamen quod nam ge-
nus seruaturus sum? BRAS. Illud quod & prius ser-
uabas, & cum opio, & sine opio. BRAS. Potest ne
oculus ab opio offendi? BRAS. Nihil profecto oculo
prodest opium, tamen in magnis doloribus necessarium
est & opio uti, & recipientibus opium medicamentis.
SE. reperitur ne apud antiquos eiusmodi collyrium
albū uocatū? BRAS. Galenus in quarto de Cōpositione
medicamentorū 2^m locos, albi collyrij mētione facit ad
epiphoras & affectiones, inscribitur tripherum, id est
delicatum. SE. Ni pigeat hoc Galeni album collyrium
adducito. BRAS. Et adducam & suadebo ut deinceps
illud serues cum opio, & sine opio. SE. Quomodo il-
lud parat Galenus? BRAS. Cum opio, at ipso remo-
tō, cū opio amplius esse non poterit. SE. Compositio-
nem hanc iam audire flagro. BRAS. Ne flagres ob-
secro,

BRASAVOLI

secro, nam illam nunc refero.

Recipe cadmiæ lotæ drach. XVI.

Cerussæ drach. VIII.

Amyli drach. IIII.

Gummi drach. IIII.

Tragacanthæ drach. IIII.

Opij drach. II.

Excipe aqua pluuiali. Vfus est cum ouo, intellige ex
pui albumine. SEN. Cadmia abluta à prædictis distin
gui non uidetur. BRAS. Immo & in illo Alexandri
cadmia posita est. SE. Deinceps igitur album hoc Ga
leni collyrium & cū opio, & sine opio seruaturus sum,
& cum à medicis sieph album indicetur, hoc præbebo.
BRAS. Si ita feceris, nullo errore detineberis, & anti
quas cõpositiones in lucem reuocabis, quod unusquisq;
quantum in se ipso est, facere deberet, ab Aetio libro se
ptimo capite CVII. duo collyria referuntur, quæ alba uo
cat, tamen alba non esse constat, si illa quæ ingrediuntur
contemplabimur. SE. At quæ ingrediuntur? BRAS.
Ne tempus conteratur referre non est opus. SE. Cur
non est opus? immo duas has cõpositiones libenter au
direm, ut statim an alba essent deprehendere possem.
BRAS. Vt tibi morem geram, hæc est prima Aetij cõ
positio, de qua dicit, Diarhodon album nostrum, inquit
Oribasius, in uigore morbi adhibendum ad ulcera ad hy
popia, inustiones, crustas, & ulcera sordida.

Recipe cadmiæ ustæ lotæ

Stibij usti loti

Rosarum recentium ex
ectis unguibus

} Sing. drach. VIII.

Opij

Opij, Croci } Singulorum drach. IIII.
Amyli }

Aloes drach. II.

Tragacanthæ drach. III.

Confice cum aqua, quidam addunt

Samie stellæ drach. II.

SE. Hoc nunquam erit album, nam opium, crocum, & aloë præter alia collyrium hoc albū sinere non possunt.

BRAS. Iccirco admiratus sum cur album nuncupaerit. SE. At aliud referto, ut contemplari possim num ita album sit, ut primum. BRAS. Ita dicit Actius Diarhodon album ex succo hyoscyami, confectum.

Recipe cerussæ unc. XXV.

Croci unc. V.

Opij drach. XII.

Myrrhæ unc. V.

Rosarum uiridium exectis uugibus unc. XVIII.

Gummi drach. C.

Rosas ex aqua terito, deinde cerussam cōmisce, liquores uero & gummi succo hyoscyami madefacito, & confice, utereq; ad tenuissimos & acres defluxus, & ad eos qui simul sunt cum ulceribus generose. enim repellit.

SE. Neq; istud mihi album uidetur. BRAS. Neq; album esse potest, de albis uero in eodem libro multa dicit capite CIII. SE. Illa referas. BRAS. Non referā etiam si me diutius orares, & impense efflagitares, tu ipse domi tuæ in authore legere poteris. SE. Actij libro careo. BRAS. Ad te librū mittam ne me hoc referendi onere premas, at cum de hoc collyrio nihil aliud dicendum uideatur, ad alia te conuertito.

Q

Senex